

Ministerspørgsmål vedr. kritik af AU's rapporter om vandmiljø og vandovervågning.

Og orientering til MOF og Miljøministeren.

Knud Jeppesen 9. aug. 2021.

Jeg vil hermed gerne gøre opmærksom på, at der er en del fejl og politiserende udtalelser i det materiale der tilsendes fra Aarhus Universitet til MOF og andre politiske kanaler og som formodentlig bruges til at tage politiske beslutninger efter.

Rapporter der udgives til offentligheden fra AU og især bruges af politikere til at danne baggrund for deres beslutninger.

Beslutninger der påvirker en del regler og krav til den måde vi skal drive vores landbrug og dermed påvirker vores udbytte, økonomi og faglige omdømme hos resten af befolkningen.

Især de meget politiske udtalelser fra vise AU-professorer, som tillige viser en stor uenighed internt i AU om tal og måder til at skabe et bedre vandmiljø i Danmark.

Det kan hverken AU, politikere eller vores erhverv holde til fremover.

Det må simpelthen ophøre - i alles interesse, for vi har alle en stor interesse i at have så rent og godt vandmiljø som muligt - det kræver bare, at alle arbejder i samme retning for at nå den bedste vej til målet.

Især enighed om HVORDAN målet nås.

Det er disse 2 rapporter jeg henviser til i min artikel "Makværk fra Aarhus Universitet" i Effektivt Landbrug:

<https://dce2.au.dk/pub/SR352.pdf>

<https://dce2.au.dk/pub/SR453.pdf>

Især fra rapporten "Vandmiljø og Natur 2019" med de nedenfor viste klip fra indledning og sammenfatning:

Side 5:

Selv om man gør opmærksom på, at **den ikke kan bruges til beslutningsproces** grundet mange fejl og usikkerheder, er det tankevækkende, at rapporten sendes til de politikere der skal træffe vigtige beslutninger på området.

Især bemærkningen om at ”orientere MOF om resultaterne af årets overvågning og om effekterne af reguleringer og investeringer.....”.

Spørgsmål 1:

Mener ministeren, at der tilstrækkelig sikkerhed i denne rapport fra AU til, at den kan bruges til at orientere om resultater til MOF og andre politikere og hvordan sikrer ministeren at tal og konklusioner fra denne rapport ikke bruges til politiske beslutninger?

Side 9:

En opsummering af fejl og mangler der må få enhver læser til at miste overblikket – hvor er tallene rigtige og hvor er der stadig fejl. Og her er ikke engang medtaget ”tvisten” om at DMI’s tal er for lave. Ej heller tvisten omkring baseline fra år 1900 som også medvirker til utroværdige tal.

Jeg forstår som almindelig lægmand ikke, at Aarhus Universitet kan stå på mål for så mange fejl og mangler og så stadig udgive sig for at være troværdig i sine rapporter? Når der så er mange fejl som kun forklares i indledningen er det en meget misvisende orientering. Ufatteligt at dette samsurium af fejl kan bruges politisk til regulering af et helt erhverv.

Spørgsmål 2:

Hvorledes vil ministeren beskrive pålideligheden af denne rapport der opremser så mange fejl, fejlanalyser og manglende korrektioner som er tilfældet i sammenfatningen?

Vil disse mange fejl og manglende korrektioner medvirke til, at ministeren vil inddrage ”en second opinion” for at sikre pålidelige undersøgelser og tal for at sikre et bedre beslutningsgrundlag for det videre forløb omkring vandmiljøet?

Omkring det meget debatterede emne om landbrugets udledning af overskydende kvælstof til vandmiljøet er der også et afsnit i rapporten:

”Kvælstoftilførslen fra land til havet har overordnet set været på samme niveau de seneste ca. 10 år, men med en forholdsvis lav tilførsel i 2018 efterfulgt af en høj tilførsel i 2019, et mønster der vurderes især at kunne tilskrives de specielle vejrforhold i disse to år og de afledte effekter på landbruget. Det er endnu for tidligt at vurdere den samlede effekt af det øgede forbrug af kvælstof og de kompenserende efterafgrøder, der blev muliggjort med Fødevarer- og landbrugspakken i 2015.”

Altså at der er udledt den samme mængde N i de sidste 10 år og det er for tidligt at vurdere effekten af landbrugspakken i 2015!

Men i fagbladet Ingeniøren har en Au-professor udtalt, at N udledningen er stigende de sidste 11 år: *Men siden 2020-planerne blev forfattet for godt 11 år siden, er vandmiljøets tilstand kun blevet forværret, forklarer professor ved Institut for Bioscience på Aarhus Universitet Stiig Markager.*

»Kvælstofudledningerne svinger meget år for år alt efter, hvor meget det regner. Men hvis vi korrigerer for det, så har de været stigende siden 2011. Ser vi på de seneste beregninger, som er 2019-tallene, som var meget, meget høje, så er udledningerne nu steget på 1.377 tons om året siden 2011. Vi udleder mere og mere, og det går pænt hurtigt den forkerte vej,« siger han.

Markager tager bevist udgangspunkt i udledningstallet for 2010 vel vidende at NOVANA rapporten siger 2010-tallet ikke er retvisende grundet fejlmålinger.

Da begge udsagn ikke kan være rigtige, men begge udsagn kommer fra AU må det logiske spørgsmål være:

Spørgsmål 3:

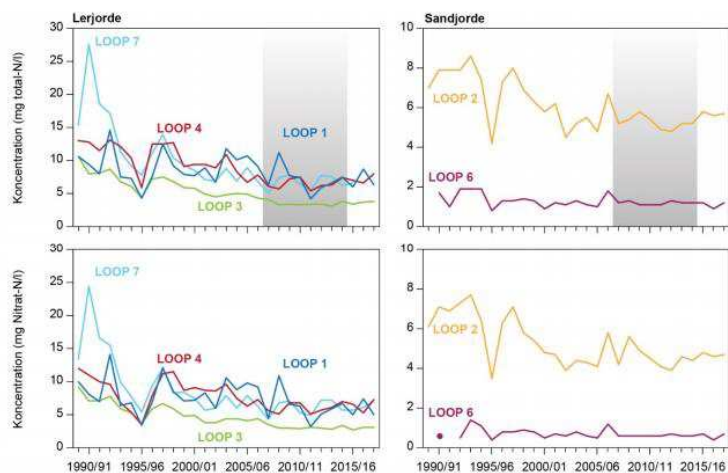
Hvilke af disse 2 udsagn ligger ministeren til grund for de videre landbrugsforhandlinger og dermed de krav der stilles til landbrugets udledning af kvælstof fremover?

Vil ministeren stille krav til AU om, at få et retvisende svar på hvilket udsagn der passer og kan bruges officielt?

Og en anden ny rapport- **”Landovervågningsoplände 2018”** udgivet AU for ”at bidrage med forskningsbaseret rådgivning til styrkelse af det faglige grundlag for miljøpolitiske prioriteringer og beslutninger”.

Det er heri man beretter fra de såkaldte LOOP-målinger, hvor man bl.a. har sat sugeceller ned i jorden på 6 forskellige lokaliteter rundt i landet, så man kan undersøge landbrugets gødningsanvendelse og tab af næringsstoffer til vandmiljøet.

Og på disse lokaliteter har man også målinger taget direkte i vandløbet i disse 6 intensive dyrkede landbrugsområder uden tilførsel fra spildevandsanlæg, som det ses i disse grafer, er der stort set ikke er tab af nitrat fra landbruget.

Figur 7.2. Vandføringsvægtet koncentration af totalkvælstof (øverst) og nitrat (nederst) i de seks landovervågningsvandløb for hydrologiske år i perioden 1989/90 til 2017/18. OBS: Y-aksen for lerjorde og sandjorde er skaleret forskelligt. Data for perioden 2007-2014 og for 2016 samt de første måneder af 2017 er korrigeret, se afsnit 1.2.

LOOP 2 Gislum syd for Aars, hvor der rigtig høj husdyrtæthed gennem alle år: Nitrat-N koncentration på ca. 5-6 mg/l.

LOOP 3 er EJER Bavnehøj, hvor der også er en høj husdyrtæthed igennem alle år: Nitrat-N koncentration på ca. 3 -4 mg/l.

Inden udløb til kystvandet fratrækkes retention på 20-30 % - altså en ¼ omsættes i vandløbet.

Og indholdet i disse målinger er under grænseværdien for drikkevand. Hvordan pokker kan det så nå at blive et stort kvælstofproblem når vandet kommer ud i fjorden. Den modelberegning der foretages, burde da tage udgangspunkt i de målte tal og så beregne landbrugets tal. Disse målte tal bruges åbenbart slet ikke i alle de modelberegninger der viser 3-4 gange højere udledning! Sådan har man gjort i 30 år?

Spørgsmål 4:

Vil ministeren redegøre for og fremvise dokumentation for, at disse LOOP-vandløbsmålinger indgår i de modelberegninger der benyttes til at beregne den samlede udledning til det maritime havmiljø fra Danmark?

Hvis de ikke indgår i disse modelberegninger, vil ministeren redegøre for grunden til, at de udelades, da det er en dokumentation for, at selv meget tætte husdyrtætte områder kun udleder meget små mængder Nitrat N til vandmiljøet og derfor stilles over for unødige krav om efterafgrøder og andre kvælstofbegrænsende krav til landbruget?